

Številka: 35409-325/2021/4

Datum: 6. januar 2022

Ministrstvo za okolje in prostor izdaja na podlagi 38.a člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14 in 51/16), 40. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20; v nadaljevanju: ZVO), 101. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20; v nadaljevanju: ZON) v zvezi s 119. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17 in 199/21 – ZUreP-3; v nadaljevanju: ZUREP), na zahtevo stranke, v upravni zadevi odločitve o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje, Občini Cankova, ki jo zastopa podjetje ZEU d.o.o. iz Murske Sobote, naslednjo

O D L O Č B O

- 1. V postopku priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta za gradnjo kmetijskega objekta Skakovci – Lončar (ID 1304) je treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.**
- 2. V tem postopku ni bilo stroškov.**

Obrazložitev

I.

Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju: ministrstvo) je po e-pošti prejelo vlogo ZEU - Družba za načrtovanje in inženiring, d.o.o., Ulica Staneta Rozmana 5, 9000 Murska Sobota, ki jo zastopa direktorica Alenka Šumak, za odločitev glede izvedbe celovite presoje vplivov na okolje v postopku priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta Skakovci – Lončar (v nadaljevanju OPPN) z identifikacijsko številko 1304 v evidenci prostorskih aktov ministrstva.

Vlogi so bili priloženi dokumenti:

- Izhodišča za izdelavo OPPN (ZEU d.o.o., februar 2019),
- Sklep o pripravi OPPN (Ur.l. RS 17/2019),
- Utemeljenost posega na kmetijsko zemljišče (Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota, 17. 5. 2021),
- Pooblastilo župana Občine Cankova št. 3505-02/2019 z dne 18. 7. 2019,
- mnenje Zavoda RS za varstvo narave, OE Maribor, št. 4-III-1159/2-O-19 z dne 5. 9. 2019,
- mnenje Ministrstva za zdravje št. 350-64/2019-4 z dne 1. 10. 2019;
- mnenje Ministrstva za kulturo št. 35012-124/2019/5 z dne 2. 10. 2019.

Kot je pojasnjeno v vlogi, sta bila dne 3. 9. 2019 za mnenje na podlagi 110. člena ZUREP zaprosena tudi Direkcija za vode RS in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, vendar se na poziv nista odzvala. Ministrstvo ugotavlja, da do dne izdaje te odločbe njunih mnenj ni prejelo, zato skladno s petim odstavkom 209. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE) izdaja to odločbo brez njunih mnenj.

Kot sledi iz gradiva OPPN, ureditveno območje OPPN meri cca 0,66 ha in obsega zemljišče s parcelno št. 137, k.o. Skakovci, ki je po namenski rabi najboljše kmetijsko zemljišče (K1) in po dejanski rabi njiva. Z OPPN se skladno z Zakonom o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št.

71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12 in 27/16) načrtuje širitev kmetije s KMG-MID 100324697, kar obsega gradnjo objekta za rejo živine in ureditev območja s prometno in komunalno infrastrukturo. Načrtovani objekt bo pritličen s tlorisno površino 16 x 100 m in z zmogljivostjo namestitve 28.000 piščancev.

II.

Kot sledi iz 119. in 110. člena ZUREP, ministrstvo, pristojno za okolje, na podlagi mnenj nosilcev urejanja prostora, sklepa o pripravi in izhodišč za pripravo občinskega podrobnega prostorskega načrta, objavljenih v prostorskem informacijskem sistemu, pisno sporoči občini, ali je za OPPN treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

Po 40. členu ZVO je treba izvesti celovito presojo vplivov njegove izvedbe na okolje v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta ali njegove spremembe (v nadaljnjem besedilu: plan), med drugim tudi za področji urejanja prostora in kmetijstva, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ države,

- če se s planom določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje skladno z določbami 51. člena ZVO, ali če je zanj zahtevana presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave (drugi odstavek 40. člena ZVO) ali
- če ministrstvo oceni, da bi lahko izvedba plana imela verjetno pomembne vplive na okolje (tretji odstavek 40. člena ZVO).

Po določilu drugega odstavka 51. člena ZVO je Vlada RS predpisala vrste posegov, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, na podlagi njihovih značilnosti, lokacije in možnih vplivov na okolje. Obveznost te presoje se ugotavlja v skladu z določili Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20; Uredba o posegih). Vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, so navedene v prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe, in označene z oznako X v stolpcu z naslovom PVO.

Ko gre za objekte za intenzivno rejo živali (oznaka A.IV), je presoja vplivov na okolje po 2. členu Uredbe o posegih obvezna, če imajo zmogljivost namestitve najmanj 85.000 mest, ko gre piščance ali najmanj 60.000 mest, ko gre za kokoši (oznaka A.IV.1). Presoja vplivov na okolje bi bila obvezna tudi, če bi objekti dosegali prag 30.000 m² glede bruto tlorisne površine (oznaka G.II.1).

Pri odločanju o izvedbi presoje vplivov na okolje je treba skladno z Uredbo o posegih preveriti poleg vrste posega tudi, ali gre za spremembo posega v okolje, pri kateri bi bil dosežen prag za izvedbo presoje vplivov na okolje (drugi odstavek 2. člena Uredbe o posegih), in ali gre v primeru načrtovanega posega za t.i. kumulativni poseg (drugi odstavek 3.a člena Uredbe o posegih).

Ministrstvo je z vpogledom v evidence ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, ugotovilo, da se v bližini območja OPPN (na kmetijskem gospodarstvu, ki je ponudnik in investitor priprave OPPN) že izvaja reja živali (prašiči, teleta in mlado govedo, cca 60 živali, kar po podatkih KGZ predstavlja 23,31 GVŽ). Podatkov o reji perutnine na tem kmetijskem gospodarstvu ni. Z OPPN se torej ne načrtuje niti sprememba obstoječega niti kumulativni poseg v okolje.

Ministrstvo je ugotovilo, da OPPN ne predstavlja podlage za izvedbo posega, za katerega bi bilo na podlagi določil Uredbe o posegih treba izvesti presojo vplivov na okolje. Vendar bo treba izvesti predhodni postopek, v katerem se bo ministrstvo ob uporabi meril iz Priloge 2 Uredbe o posegih odločilo, ali je treba za načrtovani poseg izvesti presojo vplivov na okolje, saj načrtovana zmogljivost reje živali (28.000) presega prag 10.000 mest za perutnino, pri katerem je treba izvesti predhodni postopek (vrsta posega A.IV.2).

Po 101. členu ZON je treba za vsak plan ali spremembo plana, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ za področje urejanja prostora, in bi lahko pomembno vplival na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje sam po sebi ali v povezavi z drugimi plani, izvesti presojo sprejemljivosti njegovih vplivov oziroma posledic glede na varstvene cilje teh območij. Na podlagi 5. odstavka 101.a člena ZON ministrstvo sprejme odločitev o obveznosti izdelave presoje sprejemljivosti na podlagi mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

Kot sledi iz mnenja Zavoda RS za varstvo narave, OE Maribor, št. 4-III-1159/2-O-19 z dne 5. 9. 2019, območje OPPN leži izven varovanih območij narave in tudi ob upoštevanju daljinskih

vplivov izvedba OPPN nanje ne more vplivati, zato se zanj ne zahteva presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave.

Na podlagi drugega odstavka 40. člena ZVO izvedba celovite presoje vplivov na okolje za OPPN torej ni obvezna.

III.

Na podlagi tretjega odstavka 40. člena ZVO in skladno z Uredbo o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Ur. l. RS 9/09; v nadaljevanju Uredba o merilih) se celovita presoja vplivov na okolje izvede tudi za drug plan, če ministrstvo oceni, da bi lahko njegova izvedba pomembneje vplivala na okolje.

Ministrstvo je glede verjetno pomembnih vplivov izvedbe OPPN na okolje ob upoštevanju predpisanih meril (značilnosti OPPN in njegovih vplivov ter pomen in ranljivost območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov OPPN) ocenilo:

1. značilnosti OPPN:

a. v kolikšni meri OPPN predstavlja osnovo za posege v okolje, projekte in druge dejavnosti glede na lokacijo, značilnosti, velikost in razmere obratovanja ali z dodeljevanjem finančnih sredstev: z OPPN se pridobi pravna podlaga za izdajo gradbenega dovoljenja, ki je pogoj za izvedbo posega v okolje – objekta za intenzivno rejo živali, ki ima lahko pomembne vplive na okolje;

b. v kolikšni meri OPPN vpliva na druge plane, vključno s tistimi v hierarhiji: OPPN vpliva na namensko rabo prostora in druge spremembe, ki se bodo morale upoštevati ob prvi naslednji spremembi občinskega prostorskega načrta, kot sledi iz enajstega odstavka 3.ea člena Zakona o kmetijskih zemljiščih;

c. okoljski problemi, ki se nanašajo na OPPN:

i. objekti za intenzivno rejo živali - reja perutnine - sodijo med posege, ki lahko imajo pomembne vplive na okolje, kot sledi iz Direktive 2011/92/EU o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje. Za plane in programe, izdelane za področje kmetijstva, s katerimi se taki posegi načrtujejo, pa velja, da »bodo verjetno znatno vplivali na okolje in praviloma naj bi se zanje izvedla sistematska okoljska presoja«, kot sledi iz Direktive 2001/42/ES o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje;

ii. izvedba OPPN bo omogočila izvedbo posega v okolje oz. dejavnosti, ki lahko pomembno obremenjuje okolje z nitrati, zato mora izkazati skladnost z Uredbo o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15 in 12/17);

iii. izvedba OPPN bo povzročila tudi trajno izgubo rodovitne zemlje na območju OPPN, nastajanje odpadkov in odpadne vode ter spremembo kakovosti tal na območju vnosa živ.gnojil;

iv. stavbe za rejo živali sodijo med objekte, ki imajo lahko vpliv na cilje zmanjševanja poplavne ogroženosti in se lahko dovolijo le, če iz celovite presoje vplivov na okolje ali presoje vplivov na okolje, sledi, da njihovi vplivi ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ne bodo uničujoči ali bistveni, tveganja poplavne nevarnosti pa na območju OPPN (po podatkih Atlasa voda) ni možno izključiti, dokler ne bodo izdelane ustrezne študije, ki bodo opredelile poplavno nevarnost. Načrtovanje novih prostorskih ureditev na območjih poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati predpisane pogoje in omejitve ter zagotoviti, da se z načrtovanjem nove namenske rabe ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega;

2. značilnosti vplivov OPPN:

a. verjetnost, trajanje, pogostost in reverzibilnost vplivov: vplivi izvedbe OPPN na okolje (posredne in neposredne emisije onesnaževal v vode, zrak in tla) so verjetni, pogosti in ireverzibilni;

b. kumulativne značilnosti vplivov: vplivi izvedbe OPPN na okolje bodo skupaj z obstoječimi vplivi reje živali na območju OPPN lahko pomembno povečali obremenjenost okolja;

c. velikost in prostorski obseg vplivov: posredno vplivi izvedbe OPPN segajo tudi izven območja OPPN (naselje, površinsko in podzemno vodno telo), zlasti zaradi vnosa živ.gnojil na zemljišča izven območja OPPN ali zaradi energetske in druge predelave živ.iztrebkov na drugih lokacijah;

3. pomen in ranljivost območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov OPPN:

a. vplivi na območja ali krajine s priznanim varstvenim statusom –

i. skladno z Uredbo o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15 in 12/17) je zaradi varstva voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov celotno območje Republike Slovenije opredeljeno kot ranljivo območje, zavezanci za izvajanje določb te uredbe pa so vsa kmetijska gospodarstva, ki izvajajo gnojenje ali kjer pri izvajanju njihove dejavnosti nastajajo živinska gnojila, bioplinska gnojilka, kompost ali digestat;

ii. kmetijska zemljišča, ki jih kmetijsko gospodarstvo (pobudnik za pripravo OPPN) lahko uporablja za gnojenje z živinskimi gnojili, nastalimi pri izvajanju dejavnosti na območju OPPN, se nahajajo izven območja OPPN, kjer je treba še preveriti, če gre za ranljiva območja ali morebitne druge omejitve glede vnosa živinskih gnojil v tla, zlasti zaradi bližine vodovarstvenega območja, območja Natura 2000 in Krajinskega parka Goričko;

b. preseženi okoljski standardi kakovosti ali mejne vrednosti -

i. območje OPPN se nahaja na območju podzemnega vodnega telesa SIVTPODV4016 MURSKA KOTLINA, ki je po podatkih ministrstva zaradi nitratov v slabem kemijskem stanju, prisotne so pomembne obremenitve s pričakovanim močnim ali prekomernim vplivom iz razpršenih virov, najpomembnejše obremenitve, ki preprečujejo doseganje dobrega stanja podzemne vode, pa so obremenitve voda z dušikom iz kmetijstva in s fitofarmaceutskimi sredstvi;

ii. območje OPPN se nahaja na prispevnem območju površinskega vodnega telesa Ledava zadrževalnik Ledavsko jezero - sotočje z Veliko Krko, kjer so že evidentirane pomembne razpršene obremenitve iz kmetijstva, točkovne obremenitve in hidromorfološke obremenitve, prisotni so pomembni vplivi (onesnaženje s hranili in organsko onesnaženje) na stanje vodnega telesa in kjer okoljskih ciljev varstva voda ne dosegamo, kot sledi iz Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 in tudi zadnjih ugotovitev ministrstva, po katerih se je na porečju Mure zaradi kmetijstva v povprečju v površinske vode odvedlo 599.179 kg dušika na leto, pri čemer so bile največje količine dušika odvajane v vodno telo Ledava zadrževalnik Ledavsko jezero - sotočje z Veliko Krko (SI442VT91) in vodno telo Ščavnica povirje - zadrževalnik Gajševsko jezero (SI434VT51). Na vodnem telesu Ledava zadrževalnik Ledavsko jezero - sotočje z Veliko Krko so bile izmerjene tudi največje količine prednostno nevarnih snovi in največje količine težkih kovin 5;

iii. izvedba OPPN bi lahko prispevala k preseganju mejnih vrednosti vnosa dušika iz kmetijskih virov po zgoraj citirani uredbi - letni vnos dušika iz živinskih gnojil ne sme presegati 170 kg N/ha kmetijskih zemljišč v uporabi na ravni kmetijskega gospodarstva, na posamezno enoto rabe kmetijskih zemljišč pa ne sme presegati 250 kg N/ha – in s tem dodatno prispevala k slabemu stanju voda, kot je opisano zgoraj.

Ministrstvo je tako ocenilo, da bi lahko izvedba OPPN pomembno vplivala na okolje, zato bi bilo za OPPN treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

Z navedenimi ugotovitvami - dejstvi in okoliščinami, ki vplivajo na odločitev, kot nalaga 146. člen Zakona o splošnem upravnem postopku, je dne 29. 9. 2021 z dopisom št. 35409-325/2021/3 z dne 28. september 2021 po e-pošti seznanilo Občino Cankova (tajnistvo@obcina-cankova.si) in njenega pooblaščenca- (zeu@zeu.si) ter jima dalo možnost, da se izjavita o vseh navedenih okoliščinah in dejstvih najkasneje v 10 dneh po prejemu dopisa.

Na citirani dopis niti podjetje ZEU d.o.o. niti Občina Cankova do dne izdaje te odločbe nista odgovorila.

Ministrstvo zato ugotavlja, da je v skladu z določili drugega in tretjega odstavka 40. člena ZVO za OPPN treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

Na podlagi 2a. alineje 1. odstavka 23. člena in 4. alineje 1. odstavka 24. člena Zakona o upravnih taksah (Ur.l. RS št. 106/2010 – urad.preč.besed.) je izdaja te odločbe oproščena takse.

S tem je odločba utemeljena.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa se lahko sproži upravni spor in sicer z vložitvijo tožbe v roku 30 dni po vročitvi te odločbe na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, Ljubljana. Tožba se lahko vloži neposredno pri navedenem sodišču ali pošlje po pošti.

Postopek vodila:
Katarina Celič
sekretarka

mag. Vesna Kolar Planinšič
vodja Sektorja za okoljske presoje

Prejmejo po e-pošti:

- Občina Cankova
- ZEU d.o.o.

V vednost:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za kulturo,
- Direkcija RS za vode, Sektor območja Mure.